

Alle Fylkesmenn

Trondheim, 09.12.2013

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/10679

Saksbehandler:
Susanne Hanssen

Behandling av søknader om erstatning for husdyr drept eller skadet av rovvilt - 2013

Miljødirektoratet viser til e-post 11. november 2013 om foreløpig informasjon i forbindelse med behandling av erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt. I etterkant har Miljøverndepartementet avgjort at Staten ikke skal anke dom i Frostating lagmannsretts av 4. november 2013.

Frostating lagmannsretts dom av 4. november 2013 i sak mellom Staten v/Miljøverndepartementet og aktuell saueeier er nå rettskraftig. Dommen kan leses i sin helhet på Lovdata.no, se <http://lovdata.no/dokument/LFSIV/avgjorelse/lf-2013-41160>

Dette innebærer at vårt vedtak i klagesaken er kjent ugyldig. Den konkrete saken må derfor behandles på nytt i Miljødirektoratet, og dommen gir føringer for vår behandling. Videre vil Miljødirektoratet etter avtale med prosessfullmektig for motparten også ta opp 9 andre saker fra beitesesongen 2008 til ny behandling. For disse sakene vil Miljødirektoratet fatte nye vedtak (førsteinstans). Vedtak i disse sakene vil dermed kunne påklages til Miljøverndepartementet.

For øvrig vil Miljødirektoratet gjennomgå og innarbeide konsekvenser av dommen i utformingen av nytt regelverk som er på høring, og som forventes iverksatt før beitesesongen 2014. For pågående saksbehandling i åpne klagesaker eller saker som behandles for beitesesongen 2013 vil vi peke på følgende forhold:

Lagmannsretten slår fast at:

«Lagmannsretten er enig med staten i at erstatningsforskriften ikke kan forstås slik at det foreligger en presumsjon for at alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Rovvilttap må sannsynliggjøres...»

Deretter påpeker lagmannsretten erstatningsmyndighetens plikt til å utrede, vurdere og grunngi andre mulige tapsårsaker enn rovvilt. Lagmannsrettens konklusjon lyder:

«Lagmannsretten er kommet til at direktoratet ved behandlingen av NNs erstatnings søknad for 2008, har foretatt en skjønnsutøvelse som ikke er i samsvar med forutsetningene, slik de fremkommer av retningslinjene til erstatningsbestemmelsen i § 8. I tillegg foreligger

saksbehandlingsfeil i form av mangelfull utredning av det faktiske grunnlag for skjønnet - en feil som kan ha hatt betydning for resultatet, jf. forvaltningsloven § 41.

Det ble ikke foretatt en tilstrekkelig bred vurdering av årsaksfaktorer som kunne forklare NNs tap, eventuelt kunne elimineres som lite sannsynlige. Det gjelder blant annet om normaltapstallene var representative det året og om det forelå spesielle forhold ved driftsforholdene, ved besetningen eller ved beitebruken, som for eksempel vaksinerings og tilsyn. Bevisførselen har vist at det ikke er noen holdepunkter for at det forelå noe ekstraordinære forhold som kunne forklare et såpass stort tap utover normaltapet for NN i 2008.

Vedtaket må etter dette settes til side som ugyldig.»

For saker som behandles for beitesesongen 2013 er det viktig at både kunnskap om rovvilt, tap forårsaket av rovvilt samt alle andre mulige tapsårsaker enn rovvilt inngår i sannsynlighetsvurderingen etter erstatningsforskriftens § 8, og at vurderingen fremgår av begrunnelsen i vedtakene. Sannsynlighetsvurderingen skal være en helhetsvurdering av alle tilgjengelige momenter. Dette gjelder også i de tilfeller hvor en ikke har dokumentasjon på andre tapsårsaker enn rovvilt.

Ut over den informasjon som fremkommer i den enkelte søknad kan tilgjengelig informasjon om andre tapsårsaker evt. innhentes hos mattilsyn, landbrukskontor eller landbruksavdeling. I tillegg har forvaltningsmyndigheten mulighet til å be om tilleggsopplysninger fra søker der grunnlaget i søknaden tilsier dette.

I søknader hvor det ikke foreligger skadedokumentasjon/begrenset skadedokumentasjon over flere år sammenliknet med andre beitebrukere innen samme beiteområde viser Miljødirektoratet til erstatningsforskriftens § 5 om særlige vilkår. I de tilfeller hvor forvaltningsmyndigheten yter hel eller delvis erstatning bør det også gis individuelle vilkår slik at forvaltningsmyndigheten kan vurdere evt. framtidige søknader om erstatning på et bedre grunnlag og med mer utfyllende informasjon om besetningen, driften og forholdene i beiteområdet.

Miljødirektoratet viser for øvrig til forvaltningslovens § 27 b som gir fylkesmannen anledning til i vedtakene å bestemme at søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtak eller krav om erstatning som følge av vedtaket ikke skal kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
Avdelingsdirektør

Susanne Hanssen
seniorrådgiver